

Соціально-економічний паспорт РОЗДІЛЬНЯНСЬКОГО РАЙОНУ

ОДЕСЬКА
ОБЛАСТЬ

Роздільнянський район

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Голова Роздільнянської районної державної адміністрації Одеської області	Бараненко Наталія Вікторівна
Голова районної ради	Сігал Фелікс Володимирович, ПП «Опозиційний блок»

Район засновано у 1923 році

Районний центр – м. Роздільна

Територія – 1,37 тис. кв. км

Чисельність населення (на 01.12.2017) – 57906 тис. осіб

Національний склад (за переписом 2001р.): українці – 77,6%; росіяни – 13,7%; молдовани – 5,2%; інші – 3,5%

Частка сільського населення – 56,3%

Відстань від райцентру до м. Одеса залізницею 72 км, автошляхами – 88 км

Вихід до Чорного моря: немає

Межує: на півночі з Великомихайлівським, на півдні – Біляївським, на сході – Іванівським районами Одеської області, на заході - з Республікою Молдова.

Населені пункти:

міста районного значення – 1

селища міського типу – 1

села – 84

Ради:

районні – 1

міст районного значення – 1

селищні – 1

сільські – 18

Об'єднанні територіальні громади: об'єднаних територіальних громад в районі наразі не утворено.

Структура земельного фонду:

- сільськогосподарські землі – 90936,1 га,
- забудовані землі - 4494,9 га;
- землі водного фонду - 1059,1 га:
 - з них:
 - за межами населених пунктів - 1011,9 га;
 - в межах населених пунктів - 47,2 га.

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА СИТУАЦІЯ

Дані про районну раду:

кількість депутатів – 34;

Партійний склад: Аграрна партія – 4, Радікальна партія – 2, ВО «Батьківщина» – 4, Довіряй ділам – 4, ПП «Опозиційний блок» -10, Відродження - 4, Блок Петра Порошенка - 6.

Найактивніші політичні сили: ПП «Опозиційний блок».

Впливові громадські організації: ГО «Рада ветеранів», ГО «Громада Роздільнянщини», Районна організація інвалідів.

Впливові особи:

Шовкалюк Валерій Олександрович – Роздільнянський міський голова,
Келер Геннадій Володимирович – голова СВК «Промінь», депутат районної ради,
Нагорняк Галина Василівна- помічник Народного депутата України Пресмана О.С.

Народні депутати України

Район входить до ТВО№143, перемогу на якому здобув Пресман О.С. член ПП «Відродження».

Найбільші релігійні конфесії: Українська православна церква Московського патріархату – 23, Українська православна Київського патріархату – 5, Українська греко-католицька церква – 2, Римо – католицька церква -1, Всеукраїнська СО євангелістів християнських баптистів – 3, Всеукраїнська СЦ християнської віри євангелістів - 1, Українська християнська євангелістка церква – 1, УУК церкви адвентистів сьомого дня – 1, Церква святого духа – 1, Свідки Іегови – 1.

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОЗВИТКУ РАЙОНУ

Показники	Роздільнянський район	Одеська область	Примітка
Надходження до Зведеного бюджету (державного та місцевих бюджетів) за 2017 рік Темп росту до минулого року	136,988 млн.грн. 134,7%	X X	збільшення по району на 35,3 млн. грн.
Надходження до державного бюджету за 2017 р. Темп росту до минулого року	39,088 млн.грн 156,5 %	X X	збільшення по району на 14,1 млн. грн.
Доходи місцевих бюджетів за 2017 р. Темп росту до минулого року	97,9 млн.грн. 127,6 %	X X	збільшення по району на 21,2 млн. грн.
Обсяг податкового боргу (недоїмка), у т.ч. – до місцевого бюджету – до державного бюджету на 1 січня 2018 року	5,657 млн.грн. 2,959 млн.грн 2,698 млн.грн	X X X	

Заборгованість з ЄСВ, на 1 січня 2017 року (чиста недоїмка)	3,6 млн. грн.	X	<i>в т.ч. 1,985 млн.грн підприємства-банкрути</i>
Темп росту реалізованої промислової продукції, % за січень-грудень 2017 року	82,3	101,9	<i>Обсяг реалізованої продукції становив 1257,9 млн. грн.</i>
Виробництво м'яса ¹ , % за 2017р	151,3	96,8	<i>333 тонни</i>
Виробництво молока ¹ , % за 2017р	156,5	85,3	<i>1654 тонни</i>
Поголів'я рогатої худоби ¹ , %, на 01.01.2018	94,6	94,1	<i>1070 голів</i>
Поголів'я свиней ¹ , % на 1 грудня 2018 року	78,8	87,0	<i>1419 голів</i>
Середньомісячна заробітна плата за січень – грудень 2017 року	3646 116,5	4809 123,4	
Заборгованість із виплати заробітної плати (темп росту (зниження) з початку року), % на 1 січня 2017 року	-	90,5	<i>На 01.01.2018 р. заборгованість відсутня.</i>
Кількість безробітних, осіб на 1.01.2018 року	324	14053	

¹ дані наведені по сільськогосподарських підприємствах, за виключенням малих.

ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК

Виробнича спеціалізація району: сільськогосподарське виробництво (рослинництво), харчова промисловість.

Трудові ресурси (2017р.) середньооблікова кількість штатних працівників – 5,250 тис. осіб, кількість зареєстрованих безробітних – 914 осіб.

БЮДЖЕТ ТА ФІНАНСИ

Фактично до зведеного бюджету Роздільнянського району, з урахуванням трансфертів за 2017 рік надійшло 358 937,1 тис. грн., що складає 105,6% до уточнених планових призначень, із них: до загального фонду бюджету району надійшло 348 881,4 тис. грн., що складає 105,3% до уточнених планових призначень, до спеціального фонду надійшло 10 055,6 тис. грн., що складає 115,6%.

До зведеного бюджету району за 2017 рік без урахування трансфертів надійшли кошти в сумі 97 940,7 тис. грн., що на 21 201,0 тис. грн. більше плану з урахуванням змін (76739,7 тис. грн.) і становить 127,6%. У відношенні до

аналогічного періоду 2016 року надходження збільшилися на 39785,0 тис. грн., або на 64,8%.

Загальний фонд Роздільнянського району без урахування трансфертів за 2017 рік виконаний на 126,2%: при плані з урахуванням змін 71 901,9 тис. грн. надійшло 90 764,6 тис. грн., що на 18 862,8 тис. грн. більше планових призначень, та на 36 546,9 тис. грн. більше надходжень аналогічного періоду минулого року, в тому числі:

- районний бюджет виконаний на 116,7% (при плані 35 025,8 тис. грн. надійшло 40 879,2 тис. грн., що більше на 5853,4 тис. грн.), та на 158,6 % до минулого року (15 098,0 тис. грн.);

- міський бюджет виконаний на 130,8% (при плані 10 698,9 тис. грн. надійшло 13 990,7 тис. грн.) та на 159,2% до минулого року (5 200,7 тис. грн.);

- селищний бюджет виконаний на 125,9% (при плані 2 002,4 тис. грн. надійшло 2 521,4 тис. грн.), та на 164,8 % до минулого року (991,8 тис. грн.);

- сільські бюджети виконані на 138,0% (при плані 24 174,8 тис. грн. надійшло 33 373,3 тис. грн.) та на 184,2 % до минулого року (15 256,4 тис. грн.).

До спеціального фонду без урахування трансфертів надійшло 7 176,1 тис. грн., що більше минулого року на 1 973,9 тис. грн. та складає 137,92%. План 2017 року виконано на 148,3 %: надійшло більше плану 2 338,3 тис. грн.

Із 20 місцевих рад та районного бюджету план 2017 року по загальному фонду виконано по всім бюджетам.

ПРОМИСЛОВІТЬ

Промисловість району представлена підприємствами харчової та переробної галузей.

Найбільшими підприємствами району є: Степанівська філія СП «Вітмарк-Україна» ТОВ, Кучурганська філія ПАТ «Одеський консервний завод дитячого харчування», ТОВ «Агротрейд ЮГ».

За 2016 рік промисловими підприємствами району реалізовано продукції на 1257876 тис. грн., що на 17,7% менше 2015 року.

Показники діяльності основних бюджетоутворюючих підприємств району

Найменування підприємства	Вид промислової діяльності	Обсяг реалізованої продукції (послуг), млн. грн.		Кількість працюючих, осіб	Середня заробітна плата, грн.	
		2017 р.	2016 р.		грудень 2017	грудень 2017 / листопад 2017
Степанівська філія СП «Вітмарк-Україна» ТОВ	(вир-во плодовоовочевих соків)	1309,0	882,1	633	8781,5	6756,8
Кучурганська філія ПАТ «Одеський консервний завод дитячого харчування»	(вир-во дитячого харчування та продуктів дієтичних харчових)	8,244	7,5	21	6873,6	8379,4
ТОВ «Агротрейд ЮГ»	(вир-во готових кормів для тварин)	-	10,4			

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Площа сільськогосподарських угідь району становить – 123,7 тис. га, з них:

- рілля – 91,0 тис. га (76,0%),
- косовиці – 0,870 тис. га;
- пасовища – 21,4 тис. га.

На території району зареєстровано 270 сільськогосподарських підприємств різних форм власності, у тому числі 248 селянських (фермерських) господарства.

Основні напрями та галузі сільськогосподарської структури району: виробництво зерна і технічних культур, молочне тваринництво, свинарство, вівчарство.

Збирання врожаю сільськогосподарських культур станом на 01.01.2018*

Культура	Зібрана площа тис.га	Намолочено, тис.тонн	Урожайність, ц/га	
			на 01.01.2018	на 01.01.2017
Зернові та зернобобові (включаючи кукурудзу)	32574	108744	37,0	34,7
Соняшник на зерно	12142	21856	18	21,8

* - дані наведені по сільськогосподарських підприємствах, за виключенням малих

На 1 грудня 2017 року під урожай 2018 року у сільськогосподарських підприємствах посіяно озимих культур на зерно 26,7 тис.га, ріпаку – 6,3 тис.га

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

За січень-вересень 2017 року підприємствами та організаціями району за рахунок усіх джерел фінансування освоєно **76,978 млн. грн. капітальних інвестицій** що в 1,5 рази більше за відповідний період 2016 року, а у загальному обсягу по області *частка складає 0,6%*

Обсяг прямих іноземних інвестицій на 1 жовтня 2017 року становив **266,1 тис.дол. США**(по області – 1,349 млрд. дол. США).

Характеристика -

- багатоповерхові будинки – 154 од.

Всього населених пунктів - 86, з них газифіковано – 55%

Протяжність розподільчих газопроводів:

- високого тиску – 150,16 км;
- середнього тиску – 141,83 км;
- низького тиску – 201,74 км.

Опалення закладів соціальної сфери:

- газифіковано закладів соціальної сфери – 26 од.;
- мають пічне опалення - 39 котелень;

Населені пункти, що мають водогони (протяжність в км) – 15,124 км;

Криниць громадського користування - 12;

- з них потребують ремонту - 12.

Вивезення твердих побутових відходів

кількість сміттєзвалищ - 26, з них:

- паспортизовані - 26;
- кількість вивезених побутових відходів - 28040 м³

Наявність стадіонів - 1; спортивних майданчиків – 26.

Проблемні питання, що потребують вирішення

- розроблення плану заходів щодо переведення багатоквартирних будинків військового містечка смт. Лиманське на індивідуальне опалення;
- будівництво насосної станції III підйому в м. Роздільна;
- реконструкція станції біологічної очистки, заміна насосів в м. Роздільна, смт. Лиманське;
- заміна аварійних ділянок водопровідно-каналізаційних мереж;
- проведення поточних та капітальних ремонтів житлового фонду та соціально-культурних об'єктів, переведення на альтернативні види палива.

Характеристика транспортної сфери

Шляхова мережа: Мережу доріг Роздільнянського району складають дороги загального користування та комунальної власності.

На балансі Служби автомобільних в Одеській області по Роздільнянському району знаходиться 336,4 км доріг, в т.ч.: державного значення – 102,6 км; місцевого значення – 212,1 км;

Автодороги державного значення:

- Регіональна – автодорога Р-33/Вінниця-Турбів-Гайсин-Великомихайлівка М-16/ (24,2 км);

- Територіальні – автодорога Т-16-18/Р-33-Роздільна-Єреміївка/М-05/ (36,8 км); автодорога Т-16-19/Вигода-Карпове-Буцинівка (Вакулівка)/ (29,3 км); автодорога Т-16-25/КПП «Кучурган»-Біляївка-Овідіополь/ (12,3 км).

Автодороги місцевого значення:

- обласна автомобільна дорога О161912/Роздільна-Понятівка-Кошари-Червонознам'янка (21,7 км);
- районні автомобільні дороги – 41 дорога (212,1 км).

Основний пасажирський перевізник:

- ТОВ «Роздільнатранссервіс» (визначено за результатами конкурсу, проведеного в грудні 2016 року).

Усього доріг загального користування – 336,4 км, з них:

- з твердим покриттям – 281,4 км;
- асфальто-бетонним покриттям – 48,6 км;
- цементно-бетонним покриттям – 6,4 км.

Усього комунальних доріг – 460,77 км, з них:

- з твердим покриттям – 377,09 км;
- асфальтним покриттям – 83,681 км;
- витрачено коштів у **2016 році** на капітальний та поточний ремонті комунальних доріг 4,4 млн.грн.

Актуальні питання

- капітальний ремонт ділянки територіальної дороги Р-33 Вінниця – Турбів – Гайсин – Балта – В.Михайлівка;
- капітальний ремонт територіальної дороги Т-16-18 (Р-33/-Роздільна –Єреміївка-М-05/);
- поточний ремонт територіальної дороги Т-16-19 (Роздільна-Буцинівка-Кірове-Виноградар-Вигода-Біляївка);
- капітальний ремонт ділянки територіальної дороги Т-16-25 (КПП «Кучурган»-Лиманське-Біляївка-Маяки-Овідіополь);

Проблемні питання, що потребують вирішення

Дорожнє покриття територіальних доріг району знаходиться в незадовільному стані, значна ямковість та колійність дорожнього покриття, руйнування дорожньої основи створює небезпечні умови для руху транспорту. Рух транспортних засобів здійснюється по узбіччю, що в свою чергу призводить до руйнування краю проїзної частини, просідання та руйнування узбіччя та дорожньої основи.

ПІДПРИЄМНИЦТВО

№	Назва показника	01.01.2018	01.01.2017	Зростання, зменшення, %
1	Кількість на обліку			
	юридичних осіб	919	923	+4
	фізичних осіб-підприємців		2150	
2	Зареєстровано:	у 2017 році	у 2016 році	
	юридичних осіб	19	15	
	фізичних осіб-підприємців		185	
3	Припинено	у 2017 році	у 2016 році	
	юридичних осіб	10	38	
	фізичних осіб-підприємців		195	
4	Абсолютний приріст	у 2017 році	у 2016 році	
	юридичних осіб	+9	-25	
	фізичних осіб-підприємців		-11	
5	Кількість наданих адміністративних послуг	12800	9500	+3300

Відділ надання адміністративних послуг Роздільнянської районної державної адміністрації створено 04.09.2013 року. Працює за принципом відкритого простору, єдиного вікна.

Чисельність працівників за штатним розкладом становить 8 осіб, у тому числі начальник відділу – адміністратор, адміністратори – 3 особи, реєстратори – 2 особи.

У Центрі надання адміністративних послуг 3 адміністратори, які ведуть прийом та видачу документів, 2 державних реєстратора підключені до державного реєстру *речових прав на нерухоме майно* з повними правами доступу.

Загальна площа приміщення складає 120 кв. м, у т. ч. зона прийому та інформування – 35,5 кв. м, зона очікування – 35,5 кв. м, зона обслуговування – 49 кв. м.

Центром адміністративних послуг надаються 56 видів послуг, з них: 21 - Держгеокадастру, 1 - ДМС, послуг інших органів ЦОВВ - 30, дозвільні документи - 4.

За 2017 рік до Центру звернулося 13 тис. громадян, надано 12,8 тис. адмінпослуг (*в середньому за місяць – 1000 послуг*).

Роздільнянською районною радою затверджена Програма сприяння ефективному функціонуванню Центру надання адміністративних послуг при Роздільнянській районній державній адміністрації на 2016-2017 роки. Відповідно до Програми у 2016 році профінансовано 100 тис.грн на організацію роботи Центру.

Протягом 2017 року розглядатиметься питання щодо підключення до Єдиного державного демографічного реєстру.

Програма підтримки підприємництва з 2016 року не розроблялась.

ГУМАНІТАРНА ТА СОЦІАЛЬНА СФЕРИ

ОСВІТА

Характеристика галузі

Дошкільні заклади – 13 од. (у них дітей – 969 осіб), охоплення дітей дошкільними закладами становить 52% до загальної кількості дітей відповідного віку.

Загальноосвітні навчальні заклади – 29 (у них учнів – 6112 осіб)

Навчально-виховні комплекси – 4 од.

Позашкільні навчальні заклади - (у них вихованців – 1769 осіб)

Проблемні питання, що потребують вирішення:

- потребують вирішення на обласному рівні:

- переведення 7 шкільних котелень на альтернативне опалення.

- потребують вирішення на державному рівні:

- будівництво нового приміщення ЗОШ І-ІІІ ступенів с. Бурдівка.

- вирішення яких знаходяться у компетенції відділу (району):

- ліквідація черги в ДНЗ;

- відкриття дошкільної групи Новоукраїнському НВК «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів — дошкільний навчальний заклад»;

- виготовлення проектно-кошторисної документації на проведення капітального ремонту нефункціонуючого дошкільного навчального закладу с.Покровка Кам'янської сільської ради;

- відкриття третьої групи в ДНЗ “Колосок” с. Щербанка;

- відкриття третьої групи в ДНЗ “Ромашка” с. Степанівка;

- включення будівництва нового дошкільного навчального закладу в м.Роздільна до переліку об'єктів капітального будівництва та інших заходів соціально-економічного розвитку Роздільнянського району Одеської області, які потребують залучення коштів державного та обласного бюджетів у 2017 році.

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Характеристика галузі

В районі функціонує Центральна районна лікарня на 150 ліжок, Центр первинної медико-санітарної допомоги, дві місцевих амбулаторій сімейної медицини, 9 сільських та 23 фельдшерсько-акушерських та фельдшерських пункти та один пункт термінового базування.

В ЦРЛ працюють 55 лікарів усіх спеціальностей та 128 осіб середнього медичного персоналу.

В Центрі ПМСД працюють 26 лікарів та 269 медичних сестер.

Актуальні питання

Недостатнє фінансування не дає змоги забезпечення установ охорони здоров'я медичним обладнанням та медикаментами відповідно до нормативного таблицю оснащення, покращити матеріально-технічну базу, особливо фельдшерсько-акушерських пунктів.

Проблемні питання, що потребують вирішення

- відсутність житла для медичних працівників;
- заміна вікон в ЦРЛ, капітальний ремонт системи вентиляції, ремонт даху головного корпусу ЦРЛ;
- комплектування сімейних лікарів (5 ставок) у Роздільнянській АСМ, 2-х АСМ на селі , 4-х ФаПів.
- покращення матеріально-технічного стану ЦРЛ, ФаПів та ФП;
- придбання УЗІ-апарату, апарату ІВЛ для немовлят, наркозно-дихального апарату для проведення загальної анестезії;
- покращення стану автомобільного парку (з 15автомобілів необхідно списати 10, які працюють більше 27-28років).

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

Характеристика галузі

На обліку в управлінні соціального захисту населення перебуває:

- 10961 пільговик;
- 213 громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи;
- 4940 одержувачів різних видів державних соціальних допомог та компенсацій;
- 6543 отримувача житлових субсидій.

Протягом 2017 року:

- підприємства, які надають житлово-комунальні послуги, профінансовані на суму 8,5 млн. грн.;
- нараховано компенсацій громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи на суму 502,тис.грн.;
- виплачено компенсації за невикористане санаторно-курортне лікування на суму 2,1тис.грн.;
- виплачено компенсацію за бензин, ремонт та технічне обслуговування автомобіля інвалідам війни на загальну суму 5,9 тис.грн. та інвалідам загального захворювання на загальну суму 3,7 тис.грн.;
- здійснена виплата компенсації за транспортне обслуговування інвалідам війни на суму 3,3 тис.грн. та інвалідам загального захворювання на суму 9,9 тис.грн.;

- надано цільову адресну допомогу 243 малозабезпеченим громадянам, які опинилися у скрутних життєвих обставинах, на загальну суму 472,2 тис.грн.;
- профінансовано житлових субсидій – 22,729 млн.грн.;
- профінансовано державних соціальних допомог та компенсацій – 85,014 млн.грн.

Протягом 2017 року 195 громадянам надано статусу учасника бойових дій за участь в антитерористичній операції.

Актуальні питання

Проведення ефективної регіональної політики щодо поліпшення життєзабезпечення ветеранів війни та праці, створення умов для подолання бідності та забезпечення належної підтримки матеріального стану і соціального захисту незахищених верств населення, реабілітації та інтеграції осіб з обмеженими фізичними можливостями у суспільство, забезпечення державної підтримки вимушено переміщених осіб, забезпечення підтримки учасників антитерористичної операції та членів їх сімей.

Проблемні питання, що потребують вирішення

- належне забезпечення оргтехнікою та канцтоварами працівників управління соціального захисту районної державної адміністрації.

КУЛЬТУРА

Характеристика галузі

В районі функціонує необхідний комплекс закладів культури: 64 установи районного підпорядкування (31 бібліотека, 29 клубних закладів, 2 музеї, 2 школи естетичного виховання).

Всього в установах культури працює 144 чоловік (з них 68 - в клубних закладах, 44 бібліотекаря, 32 викладача у дитячих музичних школах). Постійно діючих протягом року угруповань – 97: 82 аматорських художніх колективи, 8 з яких мають звання «народний», 1 – «зразковий». Учасниками аматорських колективів є 1350 мешканців району, в тому числі 845 дітей та молодь.

Актуальні питання: збереження національної культурної спадщини, відродження та популяризація народних традицій, звичаїв, ремесел.

Проблемні питання, що потребують вирішення:

Центральна бібліотечна система

- відсутність електричного освітлення в сільських бібліотеках, а саме Бурдівській, Виноградарській, Петроєвдокіївській, Першотравневій, Слобідській, Степовій, Щербанській. Необхідні кошти для отримання технічної документації і подальшого приведення електромереж бібліотек до відповідних умов експлуатації;

- відсутність опалення у переважній більшості бібліотек: із 31 бібліотечного закладу опалюється лише 9 ;
- капітальний ремонт в Бурдівській сільській бібліотеці (ремонт даху та електромережі);
- заміна вікон у районній дитячій бібліотеці;
- заміна газового котла АОГВ - 19,5 у центральній районній бібліотеці.

Районний Палац культури

- капітальний ремонт та реконструкція Великої зали РПК;
- капітальний ремонт фасадної зовнішньої частини будівлі;
- професійна акустика для Великої зали.

Роздільнянська школа мистецтв

- реконструкція фасадної частини та заміна вікон на енергозберігаючі;
- реконструкція горіщного приміщення під мансарду;
- ймовірність скорочення 10 ставок (фактично за примірником штатного розкладу шкіл мистецтв на кількість дітей (306 та вище) фактично деяких ставок не вистачає.

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ РАЙОНУ

- ремонт територіальної дороги Т-16-18 /Вінниця -/М-16/-Роздільна-Єреміївка;
- ремонт територіальної дороги Т-16-19 Біляївка – ст.Вигода – Роздільна;
- поточний ремонт територіальної дороги Т-16-19 (Роздільна-Буцинівка-Кірове-Виноградар-Вигода-Біляївка);
- капітальний ремонт ділянки територіальної дороги Т-16-25 (КПП «Кучурган»-Лиманське-Біляївка-Маяки-Овідіюполь);
- всі автомобільні дороги місцевого значення знаходяться в незадовільному стані і потребують капітального ремонту;
- Будівництво дитячого навчального закладу в м.Роздільна (280 місць);
- Капітальний ремонт Будинку Культури в м.Роздільна.

Негативно на вирішення нагальних питань району також впливає:

- ✓ брак інвестиційних ресурсів для розвитку економіки району;
- ✓ обмежений доступ та висока вартість кредитних ресурсів;
- ✓ недостатнє бюджетне фінансування для розвитку інфраструктури району;
- ✓ невідповідність дорожнього покриття внутрішньорайонних доріг стандартам якості та безпеки;
- ✓ моральна застарілість інженерної інфраструктури житлово-комунального господарства.